

A magántisztviselők háborus segélye.

Fenti címen a *Délmagyarország* tegnapi számában Boros Ignác ur névalírásával el látva egy cikk látott napvilágot, mely Szeged város legutóbbi közgyűlésén elfogadott azon indítványból indul ki, hogy a magánalkalmazottak érdekében felirnak a kormányhoz és e mozgalomhoz való csatlakozásra felszólítják a tártörvényhatóságokat is. Majd mindjárt megállapítja, hogy nem a fizetések elégtelensége okozza a magánalkalmazottak nagy nyomorát és cikkirő ur szerint a fizetések felemelése dehogy is enyhítené ezt a nyomort, sőt ellenkezőleg, ez csak az árak újabb emelkedését idézné elő, ami még jobban fokozná a nyomort. Ezen állításának igazolásaként utal a munkásság bérmozgalmaira és arra a konklúzióra jut, hogy sajátképpen az egész háborus drágaság jóformán nem is vezethető egyébre vissza, mint arra, hogy a munkásság folytonosan béremelést követelt, amit főnökeik kénytelenek lévén megadni, áthárították a béremeléseket a fogyasztókra és ebből lett aztán a mai nagy drágaság! Majd mintán a bukott kormány szűk látókörű intézkedéseit is hibáztatja a drágaságért, harci riadót fúj a drágaság leküzdésére és egész csomó javaslatot tesz e cél elérhetése érdekében.

Mivel cikkirő ur fejtegetései bővelkednek vagy a dolgok nem ismerésén alapuló tévedésekkel, vagy pedig tendenciózusan félremagyarázott és a tényekkel homlok-egyenest ellenkező állításokkal, azokat szó nélkül hagyni nem szabad és állításai okvetlen helyreigazításra szorulnak. Igen nagy tévedésben van cikkirő ur akkor, ha komolyan hiszi, hogy a munkásság bérmozgalmi fokozták a drágaságot, mert ezzel talán mégis szorosabb összefüggésben állottak pl. már a háboru előtt is a különböző agrár-vámok és a háboru alatt pl., hogy egyebet ne említsünk, az árak felhalmozása és a különböző bűnös spekulációk. A munkásság nem csinált egyebet, minthogy mindenben a bekövetkezett viszonyoknak megfelelő munkabéreket követelt és szervezett erejével ezt többnyire el is érte és ha a magánalkalmazottak is erre az utra tértek volna már régen, akkor most nem kellene az ő helyzetükről újságcikkek keretében vitákat folytatni. A mint ezekből láthatja cikkirő ur, állítása és a valóság között csak a sorrendben van egy kis eltérés, de ez a sorrendi hiba éppen elégséges arra, hogy összes következtetéseit halomra döntse. Ilyen gyöngye alapokon nyugszanak további következtetése is. A magánalkalmazottakat azon törekvésüktől, hogy elviselhetetlen helyzetükön javítsanak, a cikknek az a figyelmeztetése, hogy a fizetésemelések újabb drágulást fognak előidézni, nem riasztja vissza és életviszonyaik megjavításáért továbbra is rendületlenül küzdeni fognak. A magánalkalmazottak ugyanis tudatában vannak annak, hogy a háborus drágaság, melynek helyes és céltudatos intézkedésekkel — szó sincs róla — gátat lehetett volna vetni, máról holnapra még akkor sem fog megszűnni, ha a cikkirő ur összes — és közöttük nem egy nagyon helyes — javaslatai azonnal megvalósulhat-

nának. Arra pedig, hogy a drágaság ellen csak harcoljanak, de e küzdelem közepette mai fizetések mellett éhen pusztuljanak, az alkalmazottak nem kaphatók.

Ez évi május 13-án a budapesti összes magánalkalmazott szervezetek országos kongresszust tartottak és ez alkalommal megállapítást nyert, hogy a mai rettenetes drágaságon csakis az összes élelmezési és ruházati cikkekre vonatkozó igazságos, a termelőtől kezdve egész a fogyasztóig végigvezetett ármaximálás enyhíthetne, de mivel még ez sem biztosítaná teljes mértékben az alkalmazottak helyzetének javítását, ha fizetési viszonyaik is nem javulnak, azt is kimondta a kongresszus, hogy az alkalmazottak helyzetük javításáért a legerélyesebb küzdelmet felveszik, mert legjobban mégis csak önmagukban bízhatnak. Falra festett

rémképek ezen elhatározásuktól az alkalmazottakat el nem riaszthatják és minden ilyen kísérlet kudarcot fog vallani! Az „atyai jóindulatból” fakadó tanácsokra való hallgatás idejét multa és elérkezett a komoly cselekvések ideje! Ezt teljes mértékben átértékelte Szeged város törvényhatósági bizottsága akkor, midőn a magánalkalmazottak helyzetének javítását célzó indítványt magáévá tette. Téved tehát cikkirő ur, midőn azt állítja, hogy „az idea mélyebb hatást nem keltett és erősebb visszhangra nem talált.” A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az indítványt és ha ez az akció csak egy lépéssel is előre viszi a magánalkalmazottak ügyét, az indítvány betérésétől érdemes munkát végeztek.

Fekete Mór.

Főirat a kormányhoz az osztrák képviselőház cseh beszédei miatt.

(Saját tudósítónktól.) Régóta kelt Magyarországon és Ausztriában bámulatot az a vakmerőség, amelylyel a csehek harcolnak a — reichsrathban. A magyar képviselőház minden oldaláról megtörtént már a cseh vitézkedés visszautasítása, úgy látszik azonban, hogy ez ellen a harcolási mód ellen tiltakozni kíván közgyűlései útján az ország egész polgársága is. Csanádmegye közgyűléséhez dr. Meskő Sándor és dr. Demkó Pál nyújtottak be indítványt, amelyet egész terjedelmében közlünk, mert ilyen tárggyal első az országban. Az indítvány a következőképp szól:

Tek. Törvényhatósági Bizottság! Mind több és több nyugtalanító jelenség merül föl, amik nemzeti függetlenségünk, államiságunk integritását látszanak veszélyeztetni. A monarchia másik felének képviselőházában büntetlenül hangzottak el nyilatkozatok, amelyek a magyar államiság lerombolását tüzték ki maguk elébe óhajtható célnak, a magyar nemzet testének feldarabolását a nemzetiségek felszabadításának hamis jelszava és ürügye alatt. Valóban legádázabb ellenségeink sem hangoztatták nyíltabban ezt, minthogy ezt az osztrák képviselőházban egyes cseh, ruthén, vagy román nemzetiségű képviselők tették. Mintha csak azok munkáját óhajtották volna megkönnyíteni.

E vakmerő támadásokra nem jött visszautasítás az osztrák képviselőház elnöki székéből s az osztrák kormány elnökének nyilatkozata is sokkal hüvösebb és tartózkodóbb volt, semhogy e rendkívüli viszonyok között elvárható lett volna.

Sajnálattal láttuk azonban egyttal azt is, hogy a m. kir. kormány részéről is elmaradt az azonnali visszautasítás s ismételt felhívásra is nélkülöztük azt a feltétlen határozottságot, amit a veszélyeztetett magyar nemzeti szempont okvetlenül megkövetelt volna.

Sajnálattal láttuk, hogy a magyar sajtónak is egy része igyekszik agyonhallgatással mellőzni ezt a rendkívül fontos kérdést,

amelynél pedig fontosabbat, a magyar nemzet léteérdeke szempontjából égetőbbet el sem tudunk képzelni.

Belpolitikai helyzetünk is elég súlyos és válságos.

Azonban lehet-e hasonlítani ahhoz, hogy a monarchia másik államfelének szláv elemei büntetlenül hirdetik, sőt programul tűzhetik ki maguk elébe az ezeréves magyar államnak elemeire való szétbontását. Vajjon nem szembetűnő, hogy a kártérítés és annexió nélkül való béke hangoztatása mellé most oda-szegődik harmadikul a népek önrendelkezési jogának elve? Nem szembetűnő, hogy a velünk harcban álló nemzetek sugalmazása folytán eme (nálunk is minden megfontolás nélkül átvett) jelszónak már olyan az értelmezése, hogy ennek megvalósítása az ország egyes részeinek elszakítását vonhatja maga után.

Mély aggodalommal szemléljük eme dolgokat. Fájdalommal látjuk, hogy eme jelszavak, emez ellenséges nyilatkozatok hatása alatt mint homályosul el s mint dől romba mindaz, amit elért katonáink vitézsége s népünk kitartása. Vajjon ezért volt-e a rettentő erőfeszítés, a rengeteg áldozat, a példátlan kitartás, hogy a határainkon belől levőknek csapásai alatt dőljenek romba a magyarság bástyái!

Nem érzi-e minden magyar ember, hogy itt nem langyos és erőtlen nyilatkozatokra, de félre nem ismerhető és félre nem magyarázható, férfias, határozott állásfoglalásra és cselekvésekre van szükség, amelyek révén majd kiviláglik az is, hogy mily tényezők rejlenek a szembetűnő módon vakmerő, bántó s ellenséges indulatu felszólalók mögött.

Indítványozzuk: irjon fel Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága a végtelenül fontos kérdésben a kir. kormányhoz s a képviselőházhoz. Fejezze ki óhaját és reményét, hogy a kir. kormány bátran és habozás nélkül utasítsa vissza az országgyűlés nyílt színe előtt a nemzetünk ellen intézett vakmerő támadásokat, még pedig határozottan, félre-ismerhetetlenül és félremagyarázhatlanul. Adjon kifejezést annak, hogy minden ily tá-

A koncentrált fény

Osram

Gázzal töltve
2000 Wattig

Új típusok:
Osram-Azola
Gázzal töltött lámpák
25 és 60 watt.
Csak az üvegre edzett
OSRAM szó kezéskedik
a kiváló minőségért

Kapható Fonyó Sománál Szegeden.